

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 457/2021-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej Advokátskou kanceláriou NEXUS, Begóniová 19, Bratislava, IČO 53 407 997, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 1T/50/2019 z 11. decembra 2020 a uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 4To/18/2021 z 13. mája 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 15. júla 2021 podľa jej obsahu domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1, na rovnosť účastníkov konania podľa čl. 47 ods. 3, vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2, podľa čl. 49 a podľa čl. 50 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b), c) a d) a uloženia trestu výlučne na základe zákona čl. 7 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tiež navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutia.

2. Z ústavnej sťažnosti, ku ktorej sťažovateľka nepriložila kópie napadnutých rozhodnutí, vyplýva, že sťažovateľka bola napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaná vinnou z pokračovacieho trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 a 3 písm. a) a c) Trestného zákona a odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov nepodmienečne so zaradením do ÚVTOS s minimálnym

stupňom stráženia. Ústavný súd si sám zadovážil kópiu napadnutého uznesenia krajského súdu, ktorým bolo odvolanie sťažovateľky zamietnuté.

II.

Argumentácia sťažovateľky

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že jej priznanie nebolo slobodné, pretože z jej konania bolo cítiť zúfalstvo a snahu zakryť spolupáchateľa, resp. organizátora trestného činu. Nie je si istá, či jej obhajoba nebola financovaná a zabezpečovaná zistne tak, aby niesla zodpovednosť za trestnú činnosť. Podľa nej nie je náhoda, že „*trestnú činnosť začala páchať v tom istom čase, ako začala žiť so svedkom poškodeným*“. Ďalej poznamenala, že bola finančne a emočne závislá na poškodenom, a preto nebola schopná si sama hrať obhajobu. Preto poukazuje na skutočnosť, že len formálne poučenie o obhajobe je nepostačujúce a mala byť informovaná, že môže požiadať o obhajcu ex offo. Namietla nesprávny postup pri vykonávaní dokazovania a tiež uložený druh trestu.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podľa § 123 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZUS“) sťažovateľka k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jej základných práv a slobôd. Ústavný súd zdôrazňuje, že v ústave a ZUS má presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 43 ods. 1 a § 123 ods. 1 ZUS).

5. Sťažovateľka nepriložila kópie napadnutých rozhodnutí. Uvedený nedostatok by sám osebe nepredstavoval neodstrániteľnú vadu ústavnej sťažnosti. Ak by ústavný súd aj prekonal nedostatok spojený so strohou ústavnoprávnou argumentáciou až na hrane ústavnej akceptovateľnosti z hľadiska náležitosti ústavnej sťažnosti [§ 123 ods. 1 písm. d) ZUS], musí konštatovať závažnejšiu procesnú prekážku brániacu jej meritórnemu prieskumu.

6. Podľa § 132 ods. 1 ZUS ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Podľa § 132 ods. 2 ZUS je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľka nevyčerpala právne prostriedky, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd.

7. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 ZUS (III. ÚS 149/04).

8. Právomoc ústavného súdu je teda vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Jedinú výnimku z tohto pravidla predstavuje ustanovenie § 132 ods. 3 ZUS, podľa ktorého ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľka preukáže, že nevyčerpala právne prostriedky nápravy, ktoré jej priznáva zákon na ochranu jej základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Tie však sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti neuviedla, tým menej preukázala.

9. V okolnostiach veci je smerodajné, že sťažovateľka namietajúca porušenie svojich práv na obhajobu nezákonným dokazovaním a uložením trestu disponuje účinným prostriedkom nápravy proti napadnutému rozsudku krajského súdu, ktorým je podanie dovolania na Najvyššom súde Slovenskej republiky podľa § 368 a nasl. Trestného poriadku. Odsúdený môže napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu dovolaním, ak sa domnieva, že v jeho veci došlo k porušeniu jeho práv aj z dôvodov obdobných sťažnostnej argumentácii. Posúdenie dôvodnosti dovolania je následne výlučne vecou dovolacieho súdu.

10. Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka nevyčerpala dovolanie na účinnú obranu ňou označených práv. Za týchto okolností by prijatie sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie bolo v rozpore s princípom subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu mala sťažovateľka pre zmenu prípustný prostriedok nápravy, ktorým bolo odvolanie, ktoré aj využila.

11. Vzhľadom na uvedené, ústavný súd podanú ústavnú sťažnosť odmietol vo vzťahu k uzneseniu krajského súdu z dôvodu neprípustnosti pre nevyčerpanie dovolania [§ 56 ods. 2 písm. d) ZUS] a z dôvodu nedostatku právomoci vo vzťahu k rozsudku okresného súdu [§ 56 ods. 2 písm. a) ZUS]. V dôsledku odmietnutia sťažovateľkou podanej ústavnej sťažnosti bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími v nej uplatnenými návrhmi a na veci by nič nezmenilo ani aktivovanie procesu zameraného na doplnenie ústavnej sťažnosti o chýbajúce kópie napadnutých rozhodnutí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. augusta 2021

Robert Šorl
predseda senátu